

Madárbarát teendők a hidegben

A madárbarátok öröme télen is számos madárfajt csodálhatunk meg Magyarországon: nemcsak a hazánkban maradókat, hanem a mostohább körülmények közül telelni hozzánk érkezőket is. A fagyos időszak átvészelésében azzal segíthetünk nekik, ha táplálékot, folyadékot és védett odút biztosítunk számukra. Fontos, hogy ha „megnyitunk egy madármenzát”, akkor azt folyamatosan üzemeltessük, hiszen vendégeink visszajárnak majd, számítanak a segítségünkre. Megéri belevágni, hiszen a legkisebb belvárosi etetőkre is három-négy madárfaj jár, így különleges megfigyelési élményekben lehet részünk.

Mivel etessemek?

Fotó: Papp László

Őszapók cinkegolyón. Fagyott állapotában a cinkegolyó olyan kemény, hogy csak az erősebb csőrű madarak tudnak apró falatokat leforgácsolni belőle. Eközben apró hulladék potyog le a talajra, mely más madarak számára hasznosítható.

ETESSÜNK nem sózott, olajos magvakkal: a legfontosabb a magas olajtartalmú fekete napraforgó, melyhez akár állatkereskedésekben, barkácsáruházakban kapható pinynek és hullámos papagájnak szánt magkeveréket is adhatunk; **zsiradékkal:** akár lágy sajttal, vajjal; **almával:** akár bokrok, fák ágcsomjaira is feltűzhetjük, hogy hőséskor és azt követően is hozzáférhessenek.

NE ETESSÜNK sózott szalonnával, csávázott magvakkal; kenyérfélékkel, ugyanis az etetőben akár több napig, hetekig is megmaradó kenyérdarabkák erjedésnek indulnak, így az ezeket elfogyasztó madárnál bélgyulladás, akár pusztulást is okozhatnak; ám az azonnal elfogyasztott, például vízi madaraknak bedobott kenyérmorzsza nem ártalmas.

Mikor etessemek?

Az első fagyoktól az utolsó hideg éjszakákig számítanak ránk az országban telelő madarak.

zöld: Amint kivilágosodik, már nyüzsögnek a madarak az etető körül – elsők között a fekete rigó és a vörösbegy –, hiszen a fagyos éjszaka során felélték a tartalékaikat.

kék: 11–12 óra körül már szinte mind jóllaktak, így ilyenkor – különösen napsütésben – isznak, fürdenek, tollázkodnak az esti lakoma előtt.

narancssárga: Napnyugtakor fel kell készíteniük testüket az éjszakára: ekkor a kellő energiatartalmú táplálék emésztése és elégetése biztosíthatja az átvészeléshez szükséges testhőmérsékletet.

Érdemes itatni a fagyban?

Házi veréb a hőkásás itatón

Fotó: Orbán Zoltán

Fagypont körüli hőmérséklet esetén éppen az itatóra járó madarak akadályozhatják meg a víz befagyását, csőrnyi széles ablakokat törnek és tartanak nyitva a jéghártján.

Télen legalább annyira fontos a megfelelő folyadékbevitel a madaraknak, mint nyáron. Ráadásul nemcsak ivásra, hanem fürdőzésre is használják az itatót. Legalkalmasabb itató az 5–10 cm mély műanyag virágálatét.

Hova helyezzek ki odút?

Az odúlakó madarak a szélvédettséget biztosító odúkat nemcsak költésre, hanem télen éjszakázásra is használják. Így az odúkat érdemes olyan szélvédett helyre tenni, ahol például örökzöld növények biztosíthatnak védelmet.

Amennyiben örömmel figyeljük meg a madarakat, akár fotózásuk is a cél, az odút érdemes úgy elhelyezni, hogy az ablakból is rálássunk. Kétféle méter magas is teljesen megfelelő, nem kell ennél magasabbra akasztani.

Szécinege a téli odú előtt

Fotó: Orbán Zoltán

